

Cvičení k užívání časů v latině (gramatika 18. kapitoly podle učebnice M. Reedové)

Učivo 3. konjugace, indikativy prez. kmene, ind. pf. a pppf. akt., vybrané časové spojky s indikativem, verba defectiva.

1. Amīce, dē itinere meō fēriīs aestīvīs in Italiam nunc in epistulā libenter scrībēbam.
2. In proximā epistulā dē mātrem nostrā aegrōtā scrīpseram; hodiē māter iam sāna erat et paulum in hortō ambulābat.
3. Dum māter coquet, patrem in agrō adiūvābimus.
4. Hostēs explōrātōrēs nostrōs fefellerant, dux incorrēctē condiōnēs in locō proeliī iūdicāverat et nōs in īnsidiās incidimus.
5. Ignis iam aliquot casās corripēbat (corripuit), dum Marcus custōdiās fugiēbat.
6. Certa mittimus, dum incerta petimus (Plautus).
7. Dux nāvēs novās cōstruere cupiēbat, nam classem prīdiē māgna tempestās dēlēverat.
8. Sciūrus in casulā in arbore sē occultāvit, dum vulpēs sub arbore praedam suam observābat.
9. Praeceptārum Dīvinārum meministī, miserās adiūvās deumque adōrās.
10. Ōdī et amō (Catullus). Ōderam, sed nunc amō.
11. Včera jsem přečetl tvůj krásný dopis; dnes píši, protože toužím po tvém přátelství.
12. Plútó se zamiloval do dcery bohyně Cerery, poté vyděšenou dívku unesl do podsvětí. (Slovíčka také viz Reed, kap. VII.)
13. Zatímco veselý Triptolemus ležel v ohništi mezi plameny, vyděšená Metaníra vykřikla. (Slovíčka také viz Reed, kap. X.)
14. Stařec po dlouhém zápase přemohl velrybu, ale domů (pak) dopravil jenom kosti. (Slovíčka také viz Dē marī.)

Pozn: *dum* (conj.*) – 1. zatímco (děj věty časové spadá do jisté doby věty hlavní), 2. pokud, dokud (děj VČ trvá po celou dobu VH), 3. až, dokud ne (děj VH trvá až do doby děje VČ); *fallō, ere, fefellī, falsum* – klamat; *incorrēctē* (adv.) – nesprávně; *condiciō, ōnis, f.* – dohoda, podmínka, ZDE: poměry, okolnosti, situace; *locus proeliī* – bojiště; *incidō, ere, incidī, -, -* – padnout (in *īnsidiās* – do léčky); *aliquot* (neskl.) – několik; *corripīō, ere, ripuī, reptum* – uchvátit, zachvátit; *fugiō, ere, fūgī, -, -* – utíkat (+AK. – před kým); *mittere* ZDE přelož jako: *āmittere*; *classis, is, f.* – loďstvo; *praedam observāre* – číhat na kořist; *praecepta dīvīna* – boží příkázání; *meminī, isse* – pamatovat (+GEN. – na co); *ōdī, isse* – nenávidět; *herī* (adv.) – včera; *quia* (conj.) – protože; *dēsīderāre* +AK. – toužit po čem; *Cerēs, eris, f.* – Cerés, bohyně zemědělství a úrody; *postea* (adv.) – poté, později;

*) conj. – zkratka „coniunctio“ (i „conjunctio“) = spojka.